

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1915 kl. 2 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utsträckt kommunal skattskyldighet för kronoparker och andra statsdomäner.

Närvarande: herrar Edén, Bellinder, Mannheimer ^{*)}, Stadener, Olof Olsson, von Bahr, von Zweigbergk, Beckman ^{*)}, August Ljunggren, Meurling ^{*)}, Gullberg ^{*)}, Larsson i Västerås, Magnusson i Tumhult ^{*)}, Råf, Waldén, Ericsson i Vallsta, Hallén ^{*)}, Hildebrand ^{*)}, Jönsson i Slätåker och Sterne ^{*)}.

^{*)} Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava hänvisats de lika-lydande motionerna nr 16 i första kammaren av herr *Grubbström* och nr 20 i andra kammaren av herr *Bergman*, i vilka motioner hemställes, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utreda i vad mån statsverket bör åtaga sig kommunal skattskyldighet för de kronoparker och andra statsdomäner, för vilka sådan skyldighet hittills icke varit gällande, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.»

Rörande de skäl, motionärerna anfört till stöd för berörda hemställen, hänvisas till motionerna.

Vad vidkommer statens fasta egendom skola med tillämpning av stadgandena i § 59 av förordningen om kommunalstyrelse på landet

*Utskottets
yttrande.*

kommunalutskylder påföras endast för jordbruksfastighet samt för kronopark, som bildats antingen av mark, inköpt åt kronan efter 1874 års början, eller av staten tillhörig jordbruksdomän eller del av sådan. Däremot utgå ej sådana utskylder för annan än nu nämnd staten tillhörig fastighet, vadan exempelvis statens äldre före år 1874 tillkomna skogsdomäner, vid avvittring bildade kronoparker och kronoöverlappsmarker, ävensom fastigheter tillhöriga statens järnvägar, statens affärsdrivande verk, post- och telegrafverket, riksbanken m. m. äro fria från kommunal-skatt. Icke heller är staten kommunalt skattskyldig för inkomst av kapital eller av verksamhet.

Vid flera tillfällen såväl före som efter år 1898, då statens kommunala skattskyldighet erhöll sin nuvarande omfattning, hava förslag varit å bane att ytterligare utsträcka densamma. Sålunda hava motioner i nämnda syfte väckts inom riksdagen åren 1893, 1894, 1898, 1908 och 1914. I samma riktning pekade ock det förslag, som den 18 maj 1900 avgavs av den för utredning angående ändrade grunder för den kommunala beskattningen tillsatta kommitté. Enligt dess förslag skulle staten göras kommunalt skattskyldig för all sin jordbruksfastighet, vartill räknades också statens skogar, ävensom för annan fastighet, såvitt densamma användes till industriell verksamhet eller för statens räkning uthyrdes eller utgjordes av verkstäder samt stations- och boningshus vid statens järnvägar eller andra statens kommunikationsanstalter eller ock tillhörde Sveriges riksbank. Däremot ifrågasattes icke, att staten för sin inkomst av viss verksamhet skulle göras skattskyldig till kommunen utöver vad som bleve en följd därav, att staten i förut angiven utsträckning ålades skatteplikt för sin fasta egendom. Som bekant ledde kommitténs förslag till kommunalbeskattningens ordnande varken i nu berörda eller i annat avseende till något resultat i lagstiftningsväg.

Jämväl ifrågavarande motioner avse ett utsträckande av statens kommunala skatteplikt, dock endast till visst slag av statens fasta egendom. Förslaget går nämligen därpå ut, att staten skulle åtaga sig skattskyldighet till kommunen jämväl för sådana kronoparker, för vilka dylik skyldighet för närvarande ej är gällande, ävensom för andra hittills från kommunalskatt befriade »statsdomäner», varmed motionärerna — av motiveringen till deras förslag att döma — närmast torde avse annan kronans skogsegendom.

Enligt utskottets mening är frågan om en utvidgning av statens kommunala skattskyldighet väl värd att tagas under förnyat övervägande.

Det är ock förklarligt nog, att tanken härpå särskilt framföres med hänsyn till de kommuner, inom vilka stora vidder av den skogbärande marken äro såsom gamla kronoparker undandragna kommunal beskattning. Emellertid är, såsom motionärerna även framhålla, frågan om en revision av vår kommunalskattelagstiftning i allmänhet för närvarande föremål för ny utredning, och enligt vad utskottet inhämtat, kommer därvid spørsmålet om statens skatteplikt till kommunen att i hela dess vidd ställas under omprövning. Vid sådant förhållande lærer en särskild framställning till Kungl. Maj:t, på sätt motionärerna föreslagit, i allenast en speciell — låt vara viktig — del av berörda omfattande spørsmål icke vara påkallad.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motioner ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 februari 1915.

På utskottets vägnar:

NILS EDÉN.
